

**พระราชบัญญัติ
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๔**

พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ
ความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการตรา
พระราชบัญญัติดังกล่าวของรัฐสภา

ปีที่พิมพ์	มิถุนายน ๒๕๖๔
จำนวนหน้า	๙๐ หน้า
จำนวนพิมพ์	๑,๐๐๐ เล่ม
จัดทำโดย	กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ ๑๑๑๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๕๐๐ ต่อ ๗๕๓๑
จัดพิมพ์โดย	กลุ่มงานโรงพิมพ์และสำเนาสิ่งพิมพ์ สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ ๑๑๑๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๕๐๐ ต่อ ๕๔๒๑

คำนำ

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยิ่งขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก หน้า ๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และกำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานการประชุม ได้ตระหนักถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงได้ดำเนินการรวบรวมและจัดพิมพ์กฎหมายที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ และความเป็นมาในกระบวนการตราพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของประชาชนและผู้สนใจโดยทั่วไป

สำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

: พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัตินี้

จัดทำโดย

นางสินี สัมมิ	ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม
นายสมพงษ์ รัตนวรรณ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
นางสาวสายฝน ไกรสมเลิศ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป
นายศักดิ์ดา ภารา	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายนรวิชัย วิเศษศิริ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสาวสรวรรยา ทองคำ	นิติกรชำนาญการ
นายสมยศ วงษ์มา	นิติกรชำนาญการ
นายปฐมฤกษ์ ปาระมีสา	นิติกรชำนาญการ
นางฐิติมา วิริยะพันธ์	นิติกรชำนาญการ
นายศักรินทร์ กุ้งแก้ว	นิติกรชำนาญการ
นางสาวรัญญา จางศิริ	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวจิรัตน์ชญา พรฟ้านิมิต	นิติกรปฏิบัติการ
นายณัฐดนัย วัตงาม	นิติกรปฏิบัติการ
นางอรทัย ปาลวัฒน์ชัย	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวพนิดา น้อยเสนา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวนุติ นรลักษณ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวณัฐรา อนุสรานนท์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางฐิติภัทร สุขสวัสดิ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวพัชรี บุญส่ง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๓๐๓ - ๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานโรงพิมพ์และสำเนาสิ่งพิมพ์ สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๔๒๑

สารบัญ

หน้า

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๖๔..... ๑

ภาคผนวก

ก. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔.....	(๑)
● เหตุผลในการประกาศใช้.....	(๑)
● วันใช้บังคับ.....	(๑)
● สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ.....	(๒)
๑. บทนิยามที่สำคัญ.....	(๒)
๒. การเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๒)
๓. การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ.....	(๓)
๔. การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๔)
๔.๑ การประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวน.....	(๔)
๔.๒ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ.....	(๔)
๔.๓ รูปแบบการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๔)
๔.๔ หลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๕)
๔.๕ การร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวม หลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๕)
๔.๖ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการ.....	(๕)
๔.๗ การห้ามแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างพระราชบัญญัติ.....	(๕)
๔.๘ การยุติการรับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๕)

สารบัญ

หน้า

๕. การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๖)
๕.๑ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติกรณีผู้เชิญชวน เป็นผู้รวบรวมหลักฐาน.....	(๖)
๕.๒ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติกรณีสำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐาน.....	(๖)
๖. การตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ.....	(๖)
๖.๑ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน.....	(๖)
๖.๒ กรณีเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	(๗)
๖.๓ กรณีตรวจสอบพบว่า เป็นลายมือชื่อปลอม.....	(๗)
๖.๔ การถอนการเข้าชื่อ.....	(๗)
๗. การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น.....	(๘)
๘. การยืนยันให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไป.....	(๘)
๙. การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม.....	(๘)
๙.๑ เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม.....	(๘)
๙.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม.....	(๘)
๑๐. บทกำหนดโทษ.....	(๙)
๑๑. บทคุ้มครองร่างพระราชบัญญัติที่ดำเนินการ ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ.....	(๙)
๑๒. ผู้รักษาการ.....	(๙)
● แผนภาพสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ.....	(๑๐)
ข. ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการตราพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔.....	(๒๑)
● บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๒๑)
● ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๒๒)

สารบัญ

	หน้า
● หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๐๖๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อกฎหมาย พ.ศ.	(๒๕)
● ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการ และเหตุผล.....	(๒๖)
● บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๓๓)
● แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๓๗)
● รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย.....	(๔๐)
● สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๔๕)
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. รัฐสภา.....	(๔๙)
● ประกาศรัฐสภา เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๕๕)
● รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. รัฐสภา.....	(๕๘)
● หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๙๘๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๗๖)
● หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๙๘๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.	(๘๒)

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติ
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” หมายความว่า การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือ
ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในวันที่เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ หรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี และมีได้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๖ การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้เฉพาะที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ แบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และต้องประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติและเอกสารตามมาตรา ๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดจะเป็นผู้ดำเนินการจัดทำเองก็ได้ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนจะเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งเอกสารตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้ร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าวประธานสภาผู้แทนราษฎรจะขยายให้เป็นกรณีไปได้ แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่าจะบุคคลตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่ก็ตาม ถ้ารวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวนตามวรรคสาม ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

และเอกสารตามมาตรา ๖ พร้อมทั้งเอกสารที่แสดงรายชื่อของบุคคลดังกล่าว เลขประจำตัวประชาชนของแต่ละคน พร้อมลงลายมือชื่อผู้เสนอทุกคน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มีเนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้บุคคลตามวรรคหนึ่งทราบ เพื่อดำเนินการตามวรรคสามต่อไป หากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งเรื่องคืน ทั้งนี้ ให้แจ้งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเอกสารตามวรรคหนึ่งครบถ้วน

ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ดำเนินการต่อไปได้ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อร่วมกันตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นได้

การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อตามวรรคสามจะกระทำเป็นหนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ผู้ซึ่งร่วมเข้าชื่อนั้นสามารถเข้าถึงเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง ได้ด้วย

การร่วมเข้าชื่อต้องมีหลักฐานแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อ และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ และส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคสี่

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้เชิญชวนตามวรรคสามอาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามความประสงค์ โดยต้องเผยแพร่การเชิญชวนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และเมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติครบหนึ่งหมื่นคนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้กระทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

ในการดำเนินการตามวรรคหก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจร้องขอให้สถาบันพระปกเกล้าให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคสอง และวรรคหก ให้เป็นไปตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

มาตรา ๙ ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ วรรคหก ถ้าพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ยังมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการให้มีผู้ร่วมเข้าชื่อให้ครบตามจำนวนดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ยังได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบจำนวน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้เชิญชวนอย่างน้อยหนึ่งคนทำหนังสือนำเสนอร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง หลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ และรายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนแต่ไม่เกินสามสิบคนที่ให้เป็นผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๘ วรรคหก การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้กระทำโดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ แต่ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของการเข้าชื่อแทนหลักฐานดังกล่าว

มาตรา ๑๒ เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่ามีหลักการและเอกสารหลักฐานครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีหลักการหรือเอกสาร

หลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวน เพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดต่อไป ถ้าเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนและ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ถ้าผู้เชิญชวนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการและส่งเรื่องคืนให้ผู้เชิญชวน

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๑ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยัง นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง

ในกรณีที่มีการตรวจพบว่ามีการปลอมลายมือชื่อ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมี ผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อถอนการเข้าชื่อหรือตายภายหลังจากที่ได้ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

มาตรา ๑๓ ก่อนประธานสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจ เกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนั้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและ การวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอรัฐสภาพร้อมกับการเสนอ ร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไป เพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรี ที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปมิได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียกประชุม รัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ให้ถือว่า

เป็นการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๕ การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐจะกระทำมิได้

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อร้องขอตามมาตรา ๗ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบคน
- (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอต่อประธานรัฐสภาและหน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภา
- (๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๐ ยังมีจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคน
- (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้เสนอได้ไม่เกินสิบคน

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่ง

มาตรา ๑๘ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้ประธานรัฐสภารักษากฎการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก

ก.

สรุปสาระสำคัญ
ของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และ มาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก หน้า ๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป)

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีบทบัญญัติจำนวน ๑๙ มาตรา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้*

๑. บทนิยามที่สำคัญ (มาตรา ๔)

พระราชบัญญัติได้กำหนดบทนิยามเพื่อกำหนดขอบเขตหรือความหมายของคำสำคัญที่จะใช้ในพระราชบัญญัตินี้ เช่น กำหนดให้คำว่า “การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” หมายความว่า การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และกำหนดให้ “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามคำนิยามดังกล่าวต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖**

๒. การเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๖)

การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้เฉพาะที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่ง

*เป็นการสรุปสาระสำคัญเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยกฎหมายเป็นสำคัญ.

**รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ บัญญัติว่า

“มาตรา ๙๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร จะขอลงทะเบียนเพื่อออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ณ สถานที่ และตามวันเวลา วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจถูกจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ”

“มาตรา ๙๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ”.

ราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ และ
มาตรา ๑๓๓ ***

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
แบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด
และต้องประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๓. การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๗)

ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติและเอกสารตามข้อ ๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดจะเป็นผู้ดำเนินการ
จัดทำเองก็ได้ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐ คนเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎรจัดทำให้ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งเอกสาร
บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ และบันทึก

***รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๑๓๓ บัญญัติว่า

“มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น
หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระ
แก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย
เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมา
ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับ
ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เหมาะสม พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญา
เฉพาะความผิดร้ายแรง”

“มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย

- (๑) คณะรัฐมนตรี
- (๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน
- (๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชน
ชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) หรือ (๓) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้
ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี”

วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ให้แก่ผู้ร้องขอภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่
รับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าวประธานสภาผู้แทนราษฎรจะขยายให้เป็นกรณีไปก็ได้ แต่เมื่อรวม
ระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน

**๔. การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๘ มาตรา ๙ และ
มาตรา ๑๐)**

๔.๑ การประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวน (มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
จัดทำร่างพระราชบัญญัติให้ตามข้อ ๓ วรรคหนึ่งหรือไม่ก็ตาม ถ้ารวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน และ
ประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔.๒
วรรคสอง ให้เสนอ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติ

(๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๔) และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๕) พร้อมทั้งเอกสารที่แสดงรายชื่อของบุคคลดังกล่าว เลขประจำตัวประชาชนของแต่ละคน พร้อมลงลายมือชื่อผู้เสนอทุกคน

ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

๔.๒ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสาม)

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามข้อ ๔.๑ ว่ามีเนื้อหา
เป็นไปตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย ตามข้อ ๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ และให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามข้อ ๔.๑
ทราบ แต่หากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหาไม่เป็นที่มาหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาว
ไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒
วรรคหนึ่ง ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามข้อ ๔.๑ ทั้งนี้ การพิจารณาเนื้อหา
ของร่างพระราชบัญญัติและการแจ้ง ประธานสภาผู้แทนราษฎรต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่
ได้รับเอกสารร่างพระราชบัญญัติพร้อมบันทึกประกอบและเอกสารที่แสดงรายชื่อของผู้เชิญชวนตามข้อ

๔.๑ ครบถ้วน

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสนอร่างกฎหมายได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎรว่า
ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหาเป็นไปตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อร่วมกันตามวรรคหนึ่งนั้นเป็นผู้เชิญชวน และดำเนินการเชิญ
ชวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นได้

**๔.๓ รูปแบบการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา
๘ วรรคสี่)**

กำหนดให้การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔.๒ วรรคสอง จะกระทำเป็นหนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ผู้ซึ่งร่วมเข้าชื่อนั้นสามารถเข้าถึงเอกสารร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบ ตามข้อ ๒ วรรคสอง ได้ด้วย

๔.๔ หลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๘ วรรคห้า)

การร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายต้องมีหลักฐานที่แสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อและข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อและส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ ๔.๓

๔.๕ การร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๘ วรรคหก และวรรคเจ็ด)

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้เชิญชวนตามข้อ ๔.๒ วรรคสอง อาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามความประสงค์ และต้องเผยแพร่การเชิญชวนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้กระทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ ในเรื่องนี้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจร้องขอให้สถาบันพระปกเกล้าให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้วยก็ได้

เมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติครบ ๑๐,๐๐๐ คนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ เพื่อดำเนินการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรต่อไปตามข้อ ๕

๔.๖ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการ (มาตรา ๘ วรรคแปด)

กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตรวจสอบเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔.๒ วรรคหนึ่ง และการร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามข้อ ๔.๕ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

๔.๗ การห้ามแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๙)

ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ

๔.๘ การยุติการรับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๐)

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔.๕ วรรคหนึ่ง ถ้าพ้น ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ยังมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ คน ให้สำนักงานเลขาธิการสภา

ผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อสมทบให้ครบตามจำนวนดังกล่าวภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบจำนวน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการต่อไป

๕. การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๑)

๕.๑ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติกรณีผู้เชิญชวนเป็นผู้รวบรวมหลักฐาน (มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง)

กำหนดให้เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ให้ผู้เชิญชวนอย่างน้อย ๑ คนทำหนังสือนำส่ง

(๑) ร่างพระราชบัญญัติ

(๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๕) หลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ และรายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน ที่ให้เป็นผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

๕.๒ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติกรณีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐาน (มาตรา ๑๑ วรรคสอง)

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๔.๕ วรรคหนึ่ง การดำเนินการตามข้อ ๕.๑ ให้กระทำไม่ได้โดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ แต่ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของการเข้าชื่อแทนหลักฐานดังกล่าว

๖. การตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๒)

๖.๑ การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน (มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม)

กำหนดให้เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๕ แล้ว ให้ตรวจสอบหลักการและเอกสารหลักฐานว่ามีความถูกต้องครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน หากปรากฏว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดต่อไป ถ้าเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนและเมื่อดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามข้อ ๗ แล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ถ้าผู้เชิญชวนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการและส่งเรื่องคืนให้ผู้เชิญชวน

๖.๒ กรณีเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน (มาตรา ๑๒ วรรคสี่)

กรณีทีร่างพระราชบัญญัติที่เข้าชื่อเสนอตามข้อ ๕ ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ และมาตรา ๑๓๔*

๖.๓ กรณีตรวจสอบพบว่าเป็นลายมือชื่อปลอม (มาตรา ๑๔ วรรคห้า)

ในกรณีที่มีการตรวจสอบพบว่าการปลอมลายมือชื่อ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้ว ยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปได้

๖.๔ การถอนการเข้าชื่อ (มาตรา ๑๔ วรรคหก)

ในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อถอนการเข้าชื่อหรือตายภายหลังจากที่ได้ยื่นเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามข้อ ๕ ให้ถือว่า การเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ และมาตรา ๑๓๔ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีผู้เสนอตาม (๒) หรือ (๓) เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี”

“มาตรา ๑๓๔ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร

(๒) การจัดสรร รั้ง รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน

(๓) การกู้เงิน การค้าประกัน การใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ

(๔) เงินตรา

ในกรณีที่เป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้เป็นอำนาจของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะเป็นผู้วินิจฉัย

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณากรณีตามวรรคสองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว

มติของที่ประชุมร่วมกันตามวรรคสอง ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

๗. การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น (มาตรา ๑๓)

ก่อนประธานสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในข้อ ๖.๑ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนั้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอรัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณา

๘. การยืนยันให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไป (มาตรา ๑๔)

บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไป เพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปมิได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๕.๑ ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๙. การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๙.๑ เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๑๕)

การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

๙.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๑๖)

ให้นำความในข้อ ๒ วรรคสอง รูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ข้อ ๓ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ ข้อ ๔ การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ข้อ ๕ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ข้อ ๖ การตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ข้อ ๗ การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น และข้อ ๘ การยืนยันให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไป มาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติให้ตามข้อ ๓ ต้องมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๒๐ คน

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอต่อประธานรัฐสภา และหน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภา

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับกรณีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐาน แล้วจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๘ ยังมีจำนวนไม่ถึง ๕๐,๐๐๐ คน

(๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อ ๕.๑ ให้เสนอได้ไม่เกิน ๑๐ คน

๑๐. บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๗)

ผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษเพราะกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นด้วยเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่ง

๑๑. บทคุ้มครองร่างพระราชบัญญัติที่ดำเนินการก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๘)

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

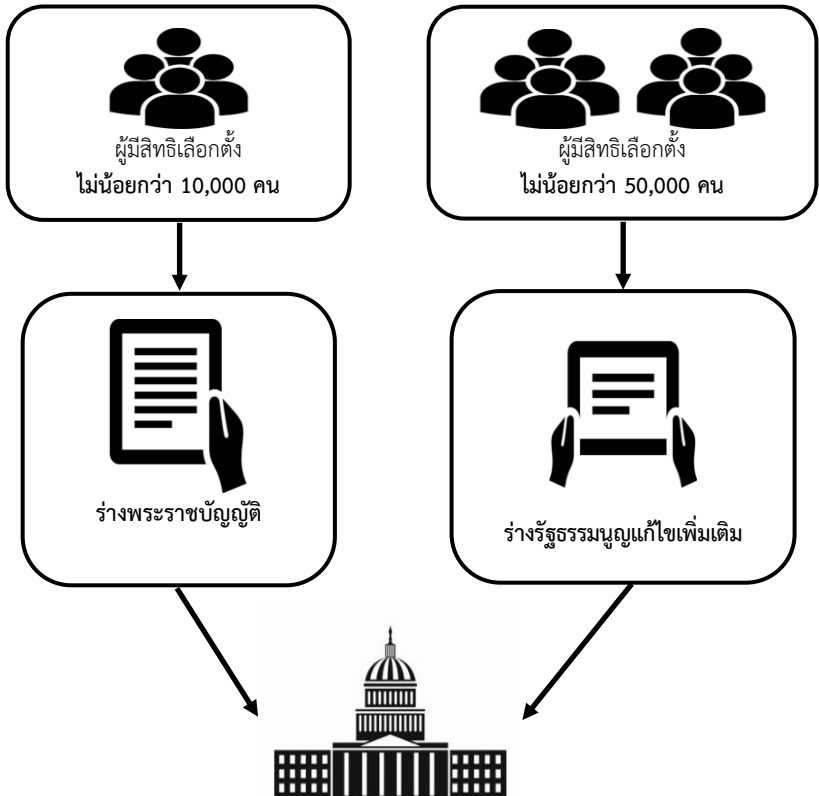
๑๒. ผู้รักษาการ (มาตรา ๑๙)

กำหนดให้ “ประธานรัฐสภา” รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

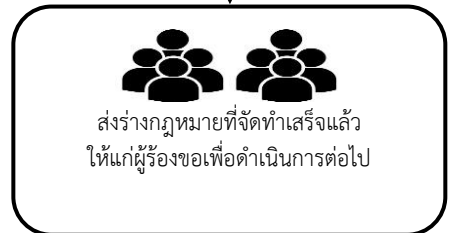
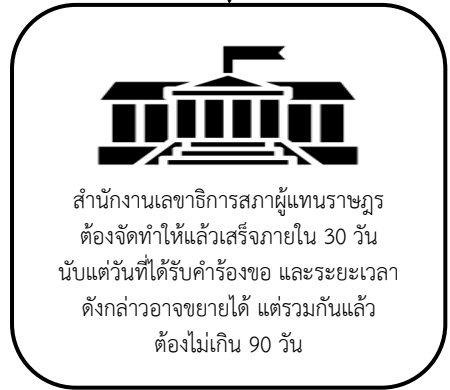
แผนภาพสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้โดยง่าย สามารถพิจารณาได้จากแผนภาพ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำขึ้น ดังนี้

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

การจัดทำร่างกฎหมาย

การวินิจฉัยร่างกฎหมาย

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใดๆ หากรวมกันได้จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน (ร่าง พรบ.) หรือไม่น้อยกว่า ๑๒๐ คน (ร่าง รธน.)

เสนอร่างกฎหมายและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง

ประธานพิจารณาวินิจฉัย

ไม่เป็นไปตาม
หมวด ๓ หรือ
หมวด ๕

ร่าง พรบ.

เป็นไปตาม
หมวด ๓ หรือ
หมวด ๕

มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง
ระบอบประชาธิปไตย หรือ
รูปแบบของรัฐ

ร่าง รธน.

ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง
ระบอบประชาธิปไตย และ
รูปแบบของรัฐ

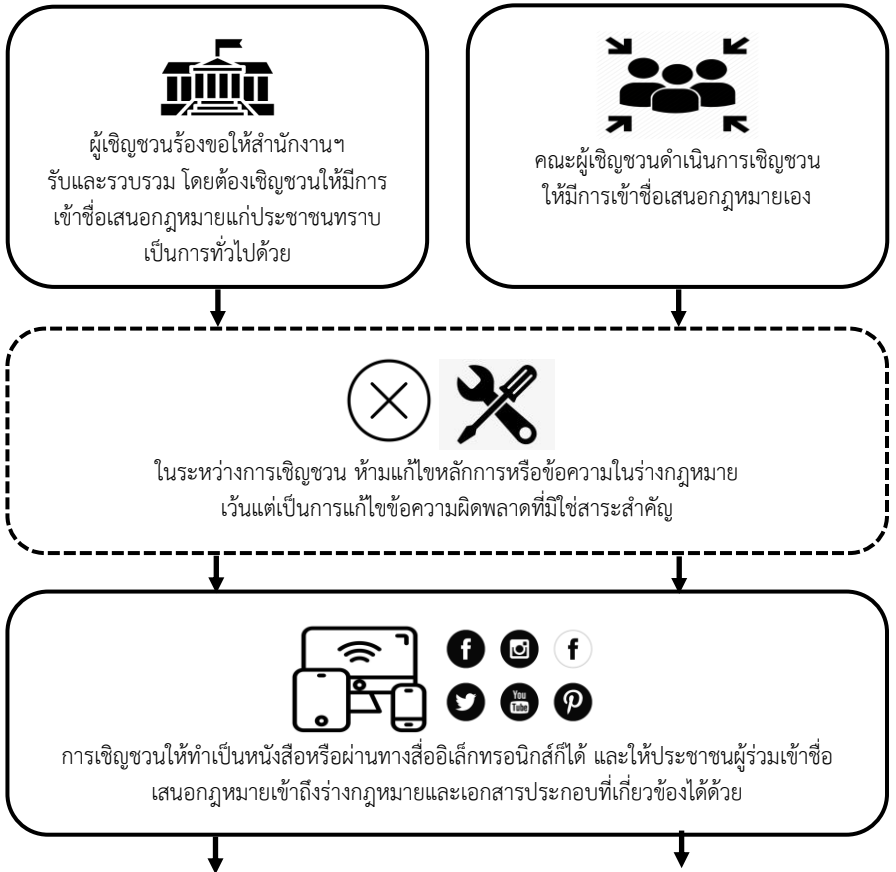
คืนเรื่อง

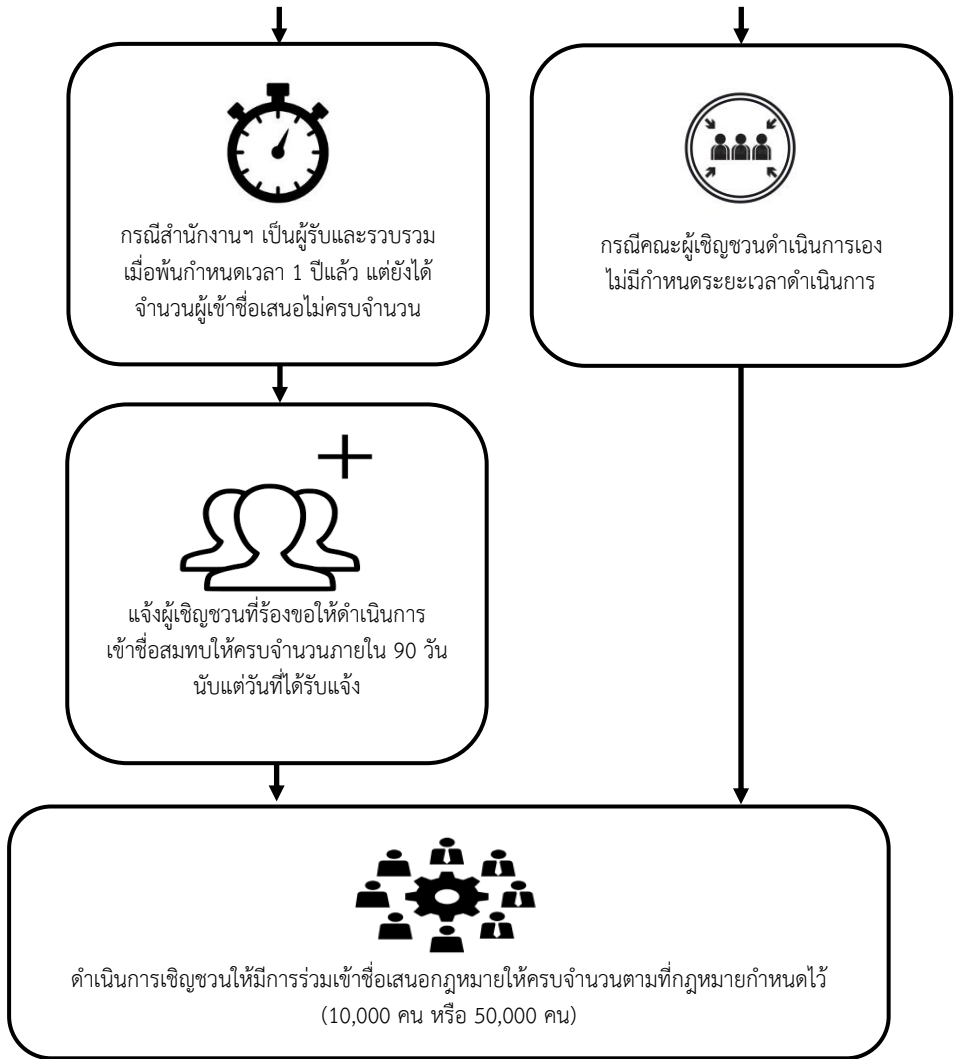

แจ้งให้ผู้เชิญชวนดำเนินการ
เชิญชวนให้
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นร่วมเข้าชื่อ

(๑๒)

การเชิญชวน

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวม

คณะผู้เชิญชวนดำเนินการ
ให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเอง

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่สามารถยืนยันตัวตนและ
ตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้
ซึ่งการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้กระทำ
ได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายรูปแบบเอกสาร
หลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

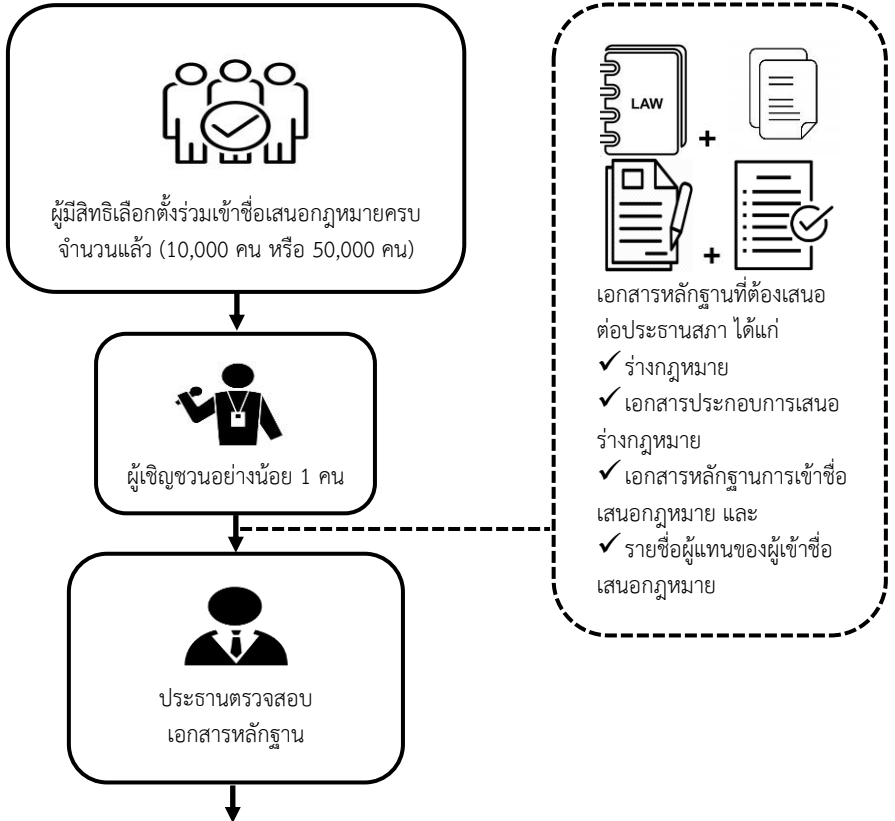
เอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

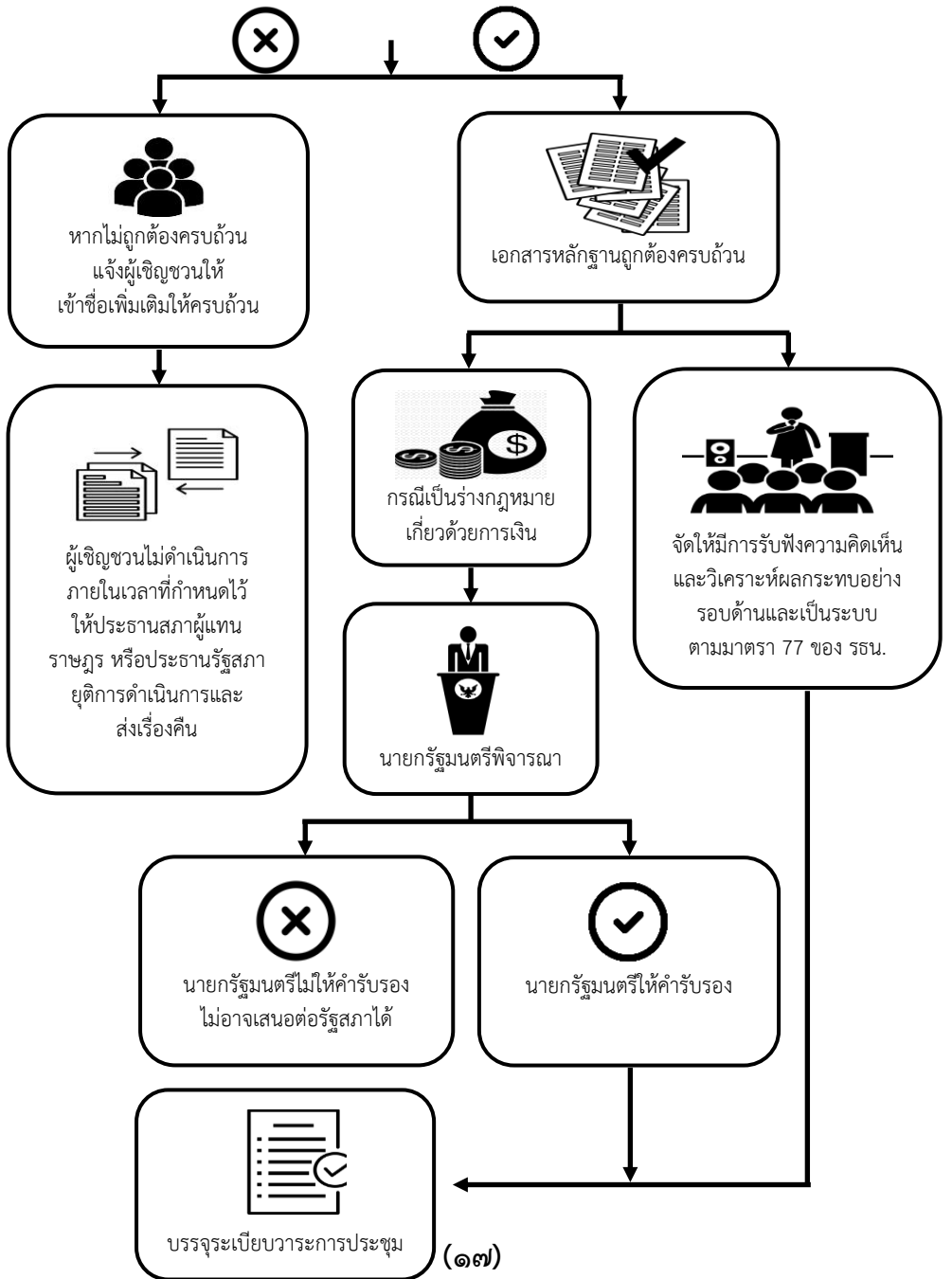
- ชื่อ ชื่อสกุล
- เลขประจำตัวประชาชน
- ข้อความที่แสดงให้เห็นว่าสมัครใจ
ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายนั้น และ
- ลงลายมือชื่อ

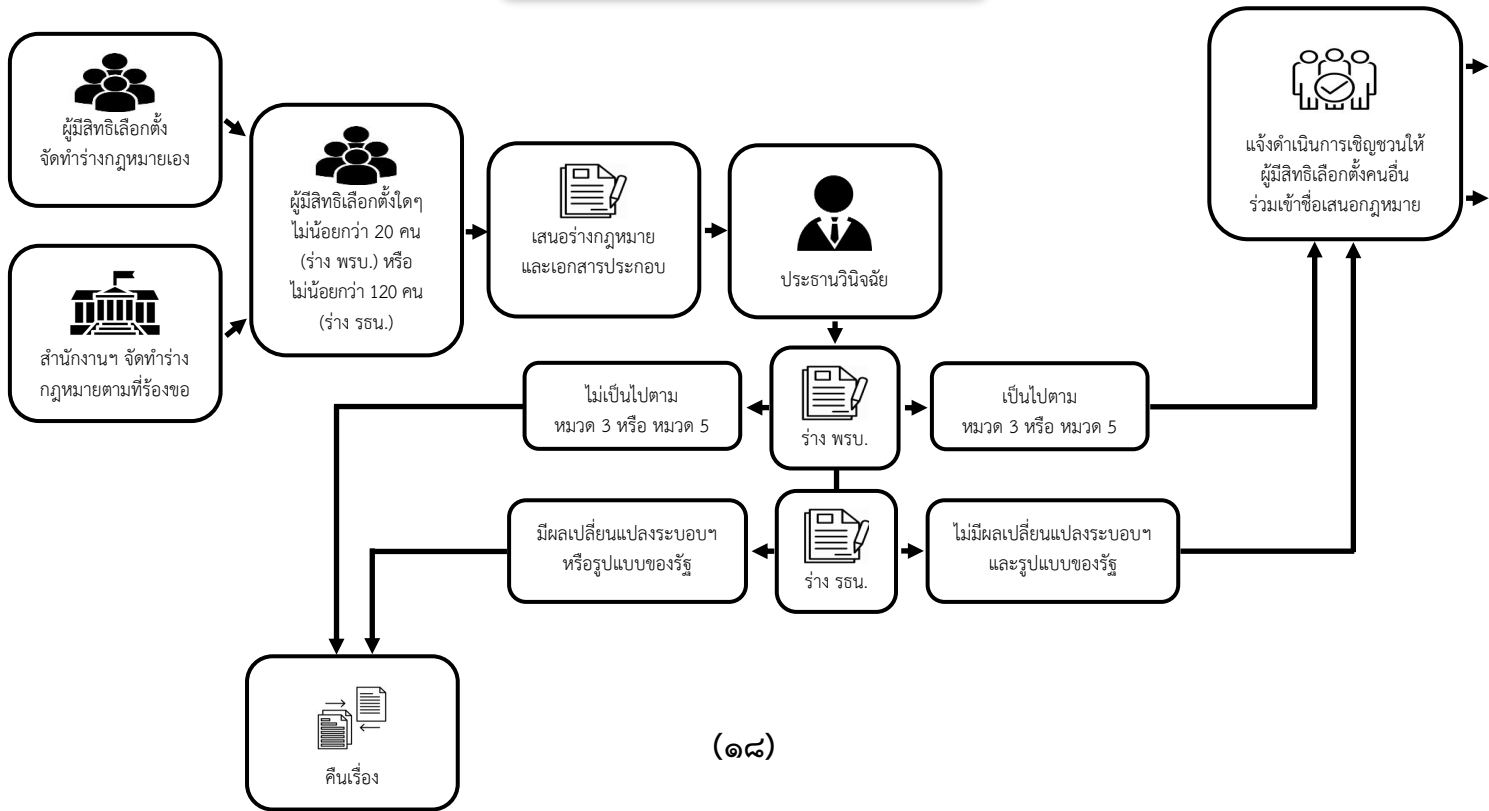
ดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ครบจำนวน (10,000 คน หรือ 50,000 คน)

การตรวจสอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

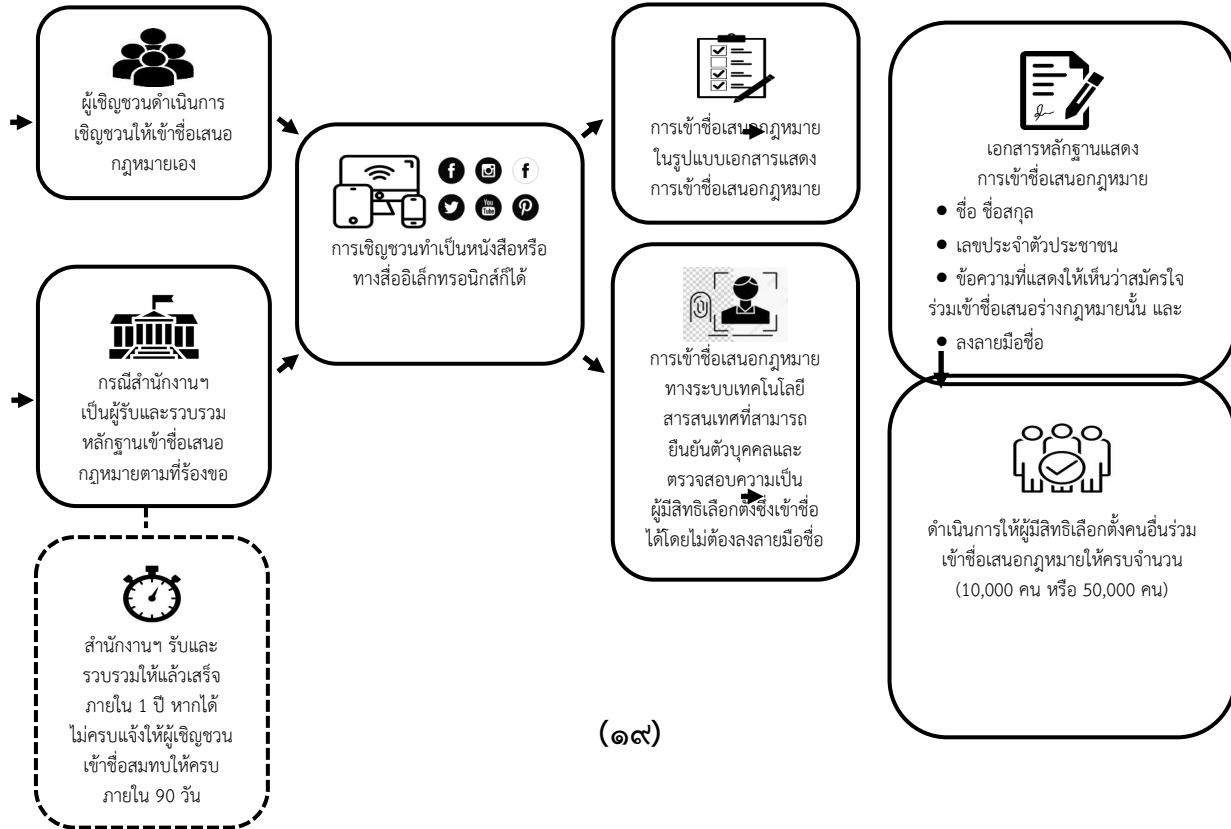

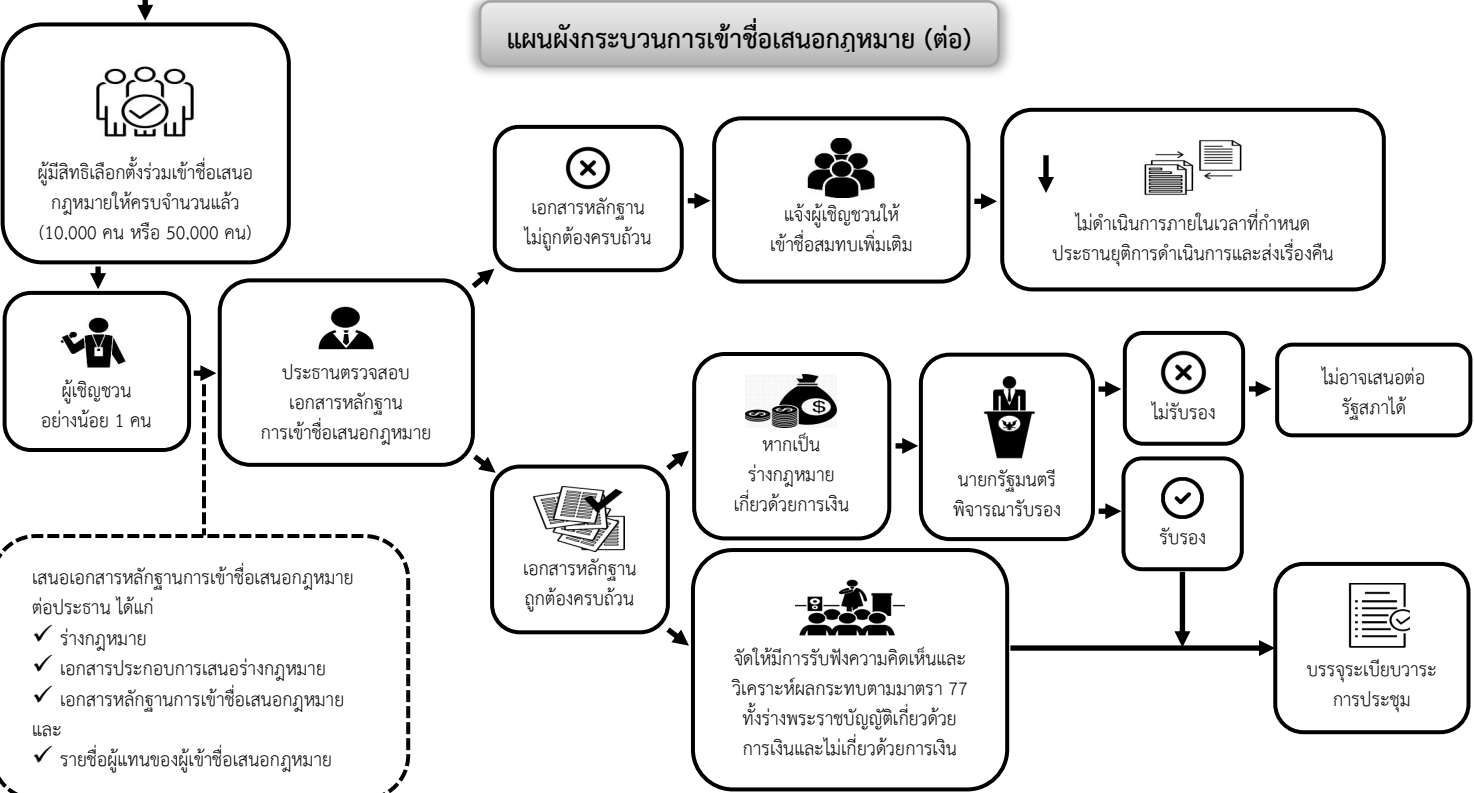
แผนผังกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

แผนผังกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ต่อ)

แผนผังกระบวนการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย (ต่อ)

- เสนอดังกล่าวสามารถเข้าซื้อเสนอกฎหมายต่อประธานได้แก่
- ✓ ร่างกฎหมาย
 - ✓ เอกสารประกอบการเสนอร่างกฎหมาย
 - ✓ เอกสารหลักฐานการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
- และ
- ✓ รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าซื้อเสนอกฎหมาย

ข.

ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการตรา
พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๔

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และ มาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ความเป็นมา
ของร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อให้รัฐพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐*

ทั้งนี้ บทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน คณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. อันเป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย** โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นโดยได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสถาบันพระปกเกล้า มาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เพื่อตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

๒. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ รวมระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ๑๕ วัน โดยนำร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

* สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ., อ.พ. ๒/๒๕๖๓ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง.

** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบอบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่กำหนดไว้ พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง”.

ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป

๓. ผลการรับฟังความคิดเห็น คือ ผู้ร่วมหารือและแสดงความคิดเห็นต่างก็เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้เพราะเป็นการปรับปรุงกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th)

๔ การรับฟังโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยกำหนดวิธีการ จำนวนครั้ง ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นและกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th และเว็บไซต์การรับฟังกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๒) การส่งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นและประเด็นการแสดงความเห็นไปยังผู้เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ว่ามีผลกระทบต่อหน่วยงาน บุคคลใดบ้าง จากการวิเคราะห์จึงได้ส่งประเด็นการรับฟังไปยังผู้ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เคยเป็นอดีตผู้แทนการเสนอกฎหมายหรือผู้ริเริ่มการเสนอกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๓) การรับฟังความคิดเห็นทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างวันที่ ๒๐ เมษายน ถึงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. และมีมติ ดังนี้*

๑. เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอรัฐสภาต่อไป โดยให้แจ้งประธานรัฐสภาทราบด้วยว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเสนอ

ต่อมา **ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓**** คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ต่อรัฐสภาเพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน

*โปรดดู สรุปมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (<http://www.cabinet.soc.go.th>).

**โปรดดู สรุปมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี(<http://www.cabinet.soc.go.th>).

ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓* ข้อ ๑๐๕ กำหนดให้เมื่อประธานรัฐสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้นำความในข้อ ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน โดยข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๘๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อรัฐสภาต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ รวมทั้งบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตลอดจนกรณีที่มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ให้เสนอมาพร้อม กับบันทึกดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้เสนอ “บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.” “บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.” “แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.” และ “รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.” รวมทั้ง “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย” ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา**

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นเรื่องด่วน

* ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๐๕ เมื่อประธานรัฐสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้นำความในข้อ ๘๑ ข้อ ๘๒ และข้อ ๘๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประธานรัฐสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน”

“ข้อ ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- (๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้เสนอมาพร้อม กับบันทึกประกอบตามวรรคหนึ่ง ...”

**โปรดดู ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.” ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี เอกสารแนบหน้า (๒๕) - (๔๘).

(สำเนา)
เลขรับ ๙๓๓๐/๒๕๖๓ วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๐๖๗

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์
 ทาน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับ
ในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ
สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓)
มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า
หนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๖ การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้
ให้กระทำได้เฉพาะที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
แบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด
และต้องประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) บันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่ประสงค์จะเสนอตามมาตรา ๖
วรรคหนึ่ง พร้อมทั้งเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งเอกสาร
ตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้ร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าว
ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะขยายให้เป็นกรณีไปก็ได้ แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกิน
เก้าสิบวัน

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดประสงค์จะดำเนินการเพื่อให้มีการเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีเอกสารครบถ้วนตามมาตรา ๖ วรรคสอง แล้ว
ให้มีสิทธิเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๕ วรรคสอง

การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อตามวรรคหนึ่งจะกระทำเป็นหนังสือ
หรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องแนบเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง
ไปพร้อมกันด้วย

การร่วมเข้าชื่อต้องมีหลักฐานแสดงชื่อ อายุ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชน
ของผู้ร่วมเข้าชื่อ และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น
พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ และส่งไปยังสถานที่ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวน
หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคสอง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง อาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามความประสงค์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา และเมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติครบหนึ่งหมื่นคนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป ตามมาตรา ๑๑

ในการดำเนินการตามวรรคสี่ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเผยแพร่การเชิญชวนให้เข้าชื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้กระทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจร้องขอให้สถาบันพระปกเกล้าให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้วยก็ได้

มาตรา ๙ ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการและข้อความในร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ วรรคสี่ ถ้าพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ยังมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการให้มีผู้ร่วมเข้าชื่อให้ครบตามจำนวนดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ยังได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบจำนวน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร้องขอทราบ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้เชิญชวนทำหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง หลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ และรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนแต่ไม่เกินสามสิบคน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๘ วรรคสี่ การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้โดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ แต่ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของการเข้าชื่อแทนหลักฐานดังกล่าว

มาตรา ๑๒ เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่ามีหลักการและเอกสารหลักฐาน ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีหลักการ หรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือไปยัง ผู้เชิญชวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดต่อไป ถ้าเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน และเมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ถ้าผู้เชิญชวนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๑ เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง ถ้านายกรัฐมนตรีมิได้ส่งคำรับรองมาภายในเก้าสิบวัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนทราบและยุติการดำเนินการต่อไป

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีหลักฐานแสดงว่าลายมือชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นลายมือชื่อปลอมไม่ว่าจะมีจำนวนเท่าใด ถ้าผู้เชิญชวนไม่สามารถ พิสูจน์ได้ว่ามิใช่เป็นการกระทำของตนและตนมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร สั่งยุติเรื่องและส่งเรื่องคืนผู้เชิญชวน และดำเนินการให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงาน เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ปลอมลายมือชื่อต่อไป

ในกรณีที่ผู้เชิญชวนสามารถพิสูจน์ได้ว่ามิใช่เป็นการกระทำของตนและตนมิได้รู้เห็น เป็นใจด้วย และเมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภา ผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปได้

การถอนการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อที่กระทำภายหลังจากที่ได้ยื่นต่อประธาน สภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๑ แล้ว หรือผู้ร่วมเข้าชื่อตายหลังจากที่ได้ร่วมเข้าชื่อแล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

มาตรา ๑๓ ก่อนประธานสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนั้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอ รัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไป เพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรี ที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปมิได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียก ประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๑ ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๕ การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผล เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อร้องขอตามมาตรา ๗ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยยี่สิบคน

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอต่อประธาน รัฐสภา และหน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธาน รัฐสภา

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข เพิ่มเติมตามมาตรา ๑๐ ต้องมีจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคน

(๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข เพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้เสนอได้ไม่เกินสิบคน

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่ง

มาตรา ๑๘ บรรดาการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้ดำเนินการไป โดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ และต้องตกไปเพราะสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลง ให้ถือว่าการเข้าชื่อเพื่อเสนอ ร่างพระราชบัญญัตินั้นยังมีผลอยู่ต่อไป และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไป ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

บทบัญญัติให้อำนาจ	กฎหมายลำดับรอง	ผู้ออกกฎหมายลำดับรอง	ระยะเวลาที่แล้วเสร็จ
<p>มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่ประสงค์จะเสนอตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง พร้อมทั้งเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสองได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา</p>	<p>ระเบียบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทำให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการจัดทำร่างกฎหมาย พ.ศ.</p>	<p>เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ</p>
<p>มาตรา ๘ วรรคสี่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง อาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามความประสงค์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา และเมื่อสำนักงานเลขาธิการ</p>	<p>ระเบียบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทำให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.</p>	<p>เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ</p>

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

บทบัญญัติที่ให้อำนาจ	กฎหมายลำดับรอง	ผู้ออกกฎหมายลำดับรอง	ระยะเวลาที่ แล้วเสร็จ
<p>สภาผู้แทนราษฎร ได้รับหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอในการเสนอร่างพระราชบัญญัติครบหนึ่งหมื่นคนแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติทราบเพื่อดำเนินการต่อไปตาม มาตรา ๑๑</p>			
<p>มาตรา ๑๒ เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ แล้วให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่ามีหลักการและเอกสารถูกต้องครบถ้วนตามพระราชบัญญัติหรือไม่ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีหลักการหรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดต่อไป ถ้าเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนและเมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้ประธาน</p>	<p>ระเบียบสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติและเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.</p>	<p>เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ</p>

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ร่างพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายในประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ซึ่งกำหนดให้มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งประเด็นย่อยที่ ๔ กำหนดให้จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย โดยเป้าหมายและตัวชี้วัดกำหนดให้ต้องมีการตรากฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เพื่อกำหนดขั้นตอนและวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนมีกลไกหรือหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่โดยตรงในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

๒. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย” “ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” และ “ผู้เชิญชวน” (ร่างมาตรา ๔) โดยมีประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๐)

(๒) ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน และการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน (ร่างมาตรา ๕)

(๓) ร่างพระราชบัญญัติที่เข้าชื่อเสนอต้องมีหลักการเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยหรือหน้าที่ของรัฐ ที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเท่านั้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๗ แห่งรัฐธรรมนูญฯ ด้วย (ร่างมาตรา ๖)

(๔) ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนต้องเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติ บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ และบันทึกสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ในกรณีที่ประชาชนร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการให้แก่ผู้ร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ และจะขยายระยะเวลาดังกล่าวได้ไม่เกินเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๗)

(๕) ผู้ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติมีสิทธิเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไปเข้าร่วมเข้าชื่อได้ โดยจะกระทำเป็นหนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องแนบเอกสารเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติไปพร้อมกันด้วย

ในกรณีที่กระทำเป็นหนังสือต้องระบุหลักฐานเกี่ยวกับชื่อ อายุ ที่อยู่ เลขประจำตัวประชาชน และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าสมัครใจเข้าร่วม พร้อมทั้งลงลายมือชื่อกรณีที่มีการเข้าชื่อผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

ผู้ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติอาจขอความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นผู้รับและรวบรวมรายชื่อก็ได้ และเมื่อจำนวนผู้ร่วมเข้าชื่อครบตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งผู้ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๘) โดยระหว่างการเชิญชวนห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการและข้อความในร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๘)

(๖) กรณีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รวบรวมรายชื่อก่อนระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่ได้รับคำขอ แต่จำนวนผู้เข้าชื่อยังไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้ร้องขอทราบ เพื่อดำเนินการให้ครบจำนวนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ยังปรากฏว่าได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบจำนวน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๗) เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมีจำนวนครบตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ให้ผู้เชิญชวนทำหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องและหลักฐานการเข้าชื่อ ตลอดจนรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนแต่ไม่เกินสามสิบคนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมรายชื่อก่อน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องครบถ้วนของการเข้าชื่อ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๘) เมื่อได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติ รายชื่อของผู้เข้าชื่อ และเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของหลักการและเอกสารหลักฐานภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีหลักการหรือเอกสารหลักฐาน

ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เขียนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด หากถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

หากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง หากนายกรัฐมนตรีได้ส่งคำรับรองภายในเก้าสิบวัน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้เขียนทราบ และยุติการดำเนินการ

ในการตรวจสอบ หากพบการลงลายมือชื่อปลอมของผู้ร่วมเข้าชื่อไม่ว่าจะมีจำนวนเท่าใด และผู้เขียนไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามิใช่เป็นการกระทำของตนหรือตนมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรสั่งยุติเรื่องและส่งเรื่องคืนผู้เขียน และดำเนินการให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ปลอมลายมือชื่อ อย่างไรก็ตาม หากผู้เขียนสามารถพิสูจน์ได้ว่าการลงลายมือชื่อปลอมมิใช่เป็นการกระทำของตนและตนมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วย ก็ไม่ต้องการยุติเรื่อง และเมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อตายหรือถอนการเข้าชื่อที่ได้กระทำภายหลังที่ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อของบุคคลนั้นยังคงมีผลอยู่ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๙) ก่อนดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อสาธารณะ พร้อมกับเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภา (ร่างมาตรา ๑๓)

(๑๐) หากมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรหรืออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปไม่ได้ร้องขอให้มีการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป หากผู้แทนผู้เข้าชื่อยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๑) การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้ (ร่างมาตรา ๑๕) และให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม ยกเว้นจำนวนผู้เข้าชื่อร้องขอตามมาตรา ๗ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบคน การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอต่อประธานรัฐสภาและให้หน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นของประธานรัฐสภา และจำนวนรายชื่อของผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา ๑๐ ไม่ถึงห้าหมื่นคน รวมทั้งจำนวนผู้แทนของผู้เข้าชื่อกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอได้ไม่เกินสิบคน (ร่างมาตรา ๑๖)

(๑๒) ในกรณีที่ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่ง (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑๓) กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับการดำเนินการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘) และกรณีการเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลง ให้ถือว่า การเข้าซื้อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ยังมีผลต่อไป โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๙)

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. จะส่งผลให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายในกระบวนการเข้าซื้อเสนอกฎหมายแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถเชิญชวนให้มีการเข้าซื้อเสนอกฎหมายด้วยตนเองหรือขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรช่วยดำเนินการให้ทั้งในการจัดทำร่างกฎหมาย และการรับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าซื้อก็ได้ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรสามารถจัดให้มีการเข้าซื้อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อีกด้วย

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง....

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง ด้านกฎหมาย

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

ประเด็นย่อยที่ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๒) และมาตรา ๒๕๖ (๑) บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายและญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแต่ยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการการเข้าชื่อและการตรวจสอบรายชื่อของประชาชนที่รองรับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และยังไม่มีกฎหมายให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน และรวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ความมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๔) ยังได้กำหนดให้มีกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอกฎหมาย และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ผลอันพึงประสงค์ที่ ๖ ที่กำหนดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ซึ่งยังไม่มีกฎหมายรองรับหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้ เนื่องจากการเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นการให้สิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกระบวนการนิติบัญญัติ ดังนั้น การกึ่งในการตรวจสอบ และการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายนี้จึงเป็นภารกิจของราชการฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีส่วนราชการประจำที่ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการหรือด้านเลขานุการของฝ่ายนิติ

บัญญัติ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. การกึ่งดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายให้อำนาจหน่วยงานของรัฐเข้าแทรกแซงและดำเนินการแทนเอกชน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓.(๓) ที่บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามหมวด ๓. สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย. หรือหมวด ๕. หน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๒๕๖.(๑) บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย. ดังนั้น เป้าหมายคือเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการการเข้าชื่อและการตรวจสอบรายชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อเสนอกฎหมาย. อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นกลไกในการช่วยเหลือประชาชนจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย. เพื่อให้การดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร วิธีการการเข้าชื่อและการตรวจสอบรายชื่อของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. จะมีหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ. คือ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พุทธศักราช ๒๕๕๐. กฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและการตรวจสอบ. คือ. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๒

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พุทธศักราช ๒๕๕๐. นอกจากให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแล้วยังให้สิทธิประชาชนในการเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ. กฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและการตรวจสอบ. คือ. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖

ส่วนรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พุทธศักราช ๒๕๖๐. นอกจากบัญญัติให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและการเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ. จึงนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖. มาใช้กับหลักเกณฑ์ วิธีการการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และการตรวจสอบเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไปพลางก่อน. แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังได้บัญญัติให้มีกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายรวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อำนวยความสะดวกในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย แต่ยังไม่มีกฎหมายรองรับและให้อำนาจสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องนี้

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร สหภาพยุโรปได้กำหนดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศของ...ตามที่กำหนดไว้ใน... Regulation (EU) No. 211/2011 of the European Parliament and of Council of 16 February 2011 on the citizens' initiative

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
 ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร ไม่มี

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

- ๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง ไม่มี
 ๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร ไม่มี
 ๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร เป็นเครื่องมือหรือกลไกในการช่วยเหลือในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำ และเสนอร่างกฎหมาย การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมทั้งช่วยเหลือการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

- ๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 ๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร เมื่อกฎหมายได้ประกาศใช้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องทำตามแผนการออกกฎหมายลำดับรอง พร้อมทั้งดำเนินการให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าถึงกฎหมายเพื่อจะได้ทราบถึงแนวทางการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามกฎหมายฉบับใหม่ และร่วมมือกับกรมการปกครองเพื่อจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ยืนยันตัวบุคคลได้ และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ยืนยันตัวบุคคลได้มาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

- ๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร จัดสัมมนาเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน...หรือความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะมีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ทุกปี จึงสามารถสอดแทรกเนื้อหาเรื่องนี้ไว้ในกิจกรรมเพื่อเผยแพร่กับประชาชน อีกทั้งสำนักงานเลขาธิการ

สภาผู้แทนราษฎรมีช่องทางในการให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งในรูปแบบวิทยุรัฐสภา โทรทัศน์รัฐสภาและเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายกำหนดให้มีการตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายจำนวน ๒๐ ล้านบาทต่อปี ดังนั้น ภายในระยะ ๓ ปีแรกจึงเป็นจำนวน ๖๐ ล้านบาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้ ๑๒ อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว ๑๒ อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้อง เพิ่มขึ้น.....อัตรา

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ รัฐต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายจำนวน ๒๐ ล้านบาทต่อปี

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความประสงค์จะริเริ่มและเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้มีหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการได้ถูกต้อง อีกทั้งมีกลไกช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการ งบประมาณในการดำเนินการ และการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองด้วยวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมากยิ่งขึ้น

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ.....

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ อาจกระทบต่ออำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานอื่น สภานิติบัญญัติฯ ในกรณีถูกร้องขอให้ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

กรมการปกครอง ในเรื่องการร่วมจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวตนบุคคล และตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้มีระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้มีโทษทางอาญาไว้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากความผิดฐานปลอมลายมือชื่อกำหนดโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว แต่กำหนดให้มีโทษอุปกรณ์ คือ กรณีผู้กระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายเมื่อศาลสั่งลงโทษผู้กระทำผิดแล้วให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินการทางปกครอง ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

๙.

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานการประชุม
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายศักดิ์ดา ภารา นิตกรชำนาญการพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๔๒, ๐๙๘ ๙๕๙๕ ๒๙๙
อีเมล initiativeprocess@gmail.com

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ประชาชนสามารถเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยตนเองหรือให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ช่วยเหลือทั้งในการจัดทำร่างกฎหมาย รวมทั้งรับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อ ตลอดจนจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสถาบันพระปกเกล้า มาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เพื่อตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาแล้วจากประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (<http://www.krisdika.go.th>) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นเวลา ๑๕ วัน

๓. ผลการรับฟังความคิดเห็น คือ ผู้ร่วมหารือและแสดงความคิดเห็นต่างก็เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้เพราะเป็นการปรับปรุงกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานฯ (<http://www.krisdika.go.th>) นั้น ปรากฏว่าไม่มีบุคคลใดแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัตินี้

หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กระทรวงยุติธรรม
E-MAIL: comptroller@doj.go.th / faq@doj.go.th / webmail@doj.go.th / info@doj.go.th

หน้าหลัก > การขอความเห็นชอบร่างกฎหมาย > ร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมที่ ๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓)

ร่างกฎหมายที่ ๖๖๖ มีลักษณะที่ร่างโดย

๐ - คณะกรรมาธิการการศึกษากฎหมาย พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมที่ ๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓)

Download

คำชี้แจง

ตามที่สำนักงาน ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... ๕๖๓ คณะกรรมาธิการการศึกษากฎหมาย (คณะที่ ๗) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้พิจารณา ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... เสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้มีมติเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้ความเห็นชอบต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีมติที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่กฎหมายร่างพระราชบัญญัติ
โทร. ๐๒-๒๖๒ ๕๖๒๖ - ๙ ต่อ ๓๒๖๖๖ หรือ ๓๒๖๖๖
นางสาวสุภาวดี นามศรีวิเชียร, นายสมชาย งาม
โทรสาร ๐๒-๒๖๒ ๕๖๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กระทรวงยุติธรรม
E-MAIL: comptroller@doj.go.th / faq@doj.go.th / webmail@doj.go.th / info@doj.go.th

หน้าหลัก > การขอความเห็นชอบร่างกฎหมาย > ร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมที่ ๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓)

ร่างกฎหมายที่ ๖๖๖ มีลักษณะที่ร่างโดย

๐ - คณะกรรมาธิการการศึกษากฎหมาย พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมที่ ๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓)

คำชี้แจง

ในโอกาสที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ป.ป.ช.) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... ๕๖๓ คณะกรรมาธิการการศึกษากฎหมาย (คณะที่ ๗) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้พิจารณา ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการขึ้นทะเบียนเอกสาร พ.ศ. ... เสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้มีมติเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้ความเห็นชอบต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และมีมติที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่กฎหมายร่างพระราชบัญญัติ
โทร. ๐๒-๒๖๒ ๕๖๒๖ - ๙ ต่อ ๓๒๖๖๖ หรือ ๓๒๖๖๖
นางสาวสุภาวดี นามศรีวิเชียร, นายสมชาย งาม
โทรสาร ๐๒-๒๖๒ ๕๖๓๕

**สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ร. ...**

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกรอบปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ
กฎหมาย พ.ร. ๒๕๕๖ เพื่อให้เป็นเอกเทศสอดคล้องกับมาตรา ๑๑๑ (๑) มาตรา ๒๕๖ (๑)
และมาตรา ๒๕๔ A (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสอดคล้อง
และรวดเร็วกับกรอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ประชาชน
สามารถเข้าชื่อขอร่างกฎหมายได้ทั้งในรูปแบบเอกสารหรือใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์
ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐสภา โดยมีหน้าที่ชัดเจนเกี่ยวกับสาระสำคัญของกฎหมาย รวมทั้ง
การรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อ ตลอดจนสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแบบเขตไม่ถือ
สถานที่

๒. ศักดิ์งามคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการทบทวนมาตรา ๑๑๑ ของรัฐธรรมนูญ
ของราชอาณาจักรไทย โดยได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
และสถาบันพระมหากษัตริย์ มาร่วมชี้แจงและแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๑) เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว
เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว
จากประชาชนที่เข้าชื่อเสนอเป็นต้นฉบับของสำนักงาน (https://www.krdika.go.th) ตั้งแต่วันที่
๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นเวลา ๕ วัน

๓. ผลการรับฟังความคิดเห็น คือ ผู้ร่วมหารือแสดงความเห็นต่างไปในข้อ
ที่ร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นกรอบปรับปรุงกฎหมายเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ
และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในส่วนของการรับฟังความคิดเห็นเป็นต้นฉบับร่างพระราชบัญญัติฯ
(https://www.krdika.go.th) นั้น บัญชีรายชื่อผู้มีชื่อเสนอความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ

ค.

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

พ.ศ.

รัฐสภา

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอประธานรัฐสภา
สั่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ
ประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้
พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันพิจารณา ในคราวประชุมร่วมกันของ
รัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ด้วยคะแนนเสียง
๕๐๔ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง ๔๙ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง โดยมีสมาชิกแสดง
ตนเพื่อลงมติจำนวน ๕๕๓ คน และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๔๙ คน
เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัด
จากวันที่รัฐสภารับหลักการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๐๘ ประกอบข้อ ๙๑
วรรคหนึ่ง*

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
จำนวน ๔๙ คน ประกอบด้วย**

(๑) พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ เป็นประธานคณะกรรมการ

* ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๐๘ และข้อ ๙๑ กำหนดว่า
“ข้อ ๑๐๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ
ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ และให้นำความในหมวด ๔ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

“ข้อ ๙๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญชั้นคณะกรรมการที่รัฐสภาตั้ง สมาชิกสภาผู้
เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธาน
คณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่รัฐสภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
เว้นแต่รัฐสภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนั้น”.

**โปรดดู ประกาศรัฐสภา เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ. เอกสารแนบหน้า (๕๕).

- (๒) นายสมศักดิ์ คุณเงิน เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง
- (๓) นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สอง
- (๔) นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม
- (๕) นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์ เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สี่
- (๖) นายพลเดช ปิ่นประทีป เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่ห้า
- (๗) นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ เป็นรองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่หก
- (๘) นายสุชุมพงศ์ โง่นคำ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๙) นายจเด็จ อินสว่าง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๐) นายสรอรรถ กลิ่นประทุม เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๑) นายณัชปกร นามเมือง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๒) นายวิทยา แก้วภราดัย เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๓) นางภัทรมน เฟื่องส้ม เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๔) นายชูศักดิ์ แอภทอง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๕) นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- (๑๖) นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง
- (๑๗) นายประทวน สุทธิอำนวยเดช เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่สอง
- (๑๘) นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่สาม
- (๑๙) นายรณเทพ อนุวัฒน์ เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่สี่
- (๒๐) นายกิตติกร โล่ห์สุนทร เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่ห้า
- (๒๑) นางสาวณัฐฐา มหัทธนา เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ คนที่หก
- (๒๒) ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการธิการ
- (๒๓) นายบุญดำรง ประเสริฐโสภา เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
- (๒๔) นายศักดิ์ดา ภารา คนที่หนึ่ง
- (๒๕) นางสาวกวิณนาถ ตาศิย์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
- (๒๖) นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ คนที่สอง
- (๒๗) นายจัตรงค์ เสริมสุข เป็นกรรมการ
- (๒๘) นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ เป็นกรรมการ
- (๒๙) นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ เป็นกรรมการ
- (๓๐) นายไชยวัฒนา ติณรัตน์ เป็นกรรมการ
- (๓๑) นายณรงค์ รัตนานุกุล เป็นกรรมการ
- (๓๒) นายดิศทัต คำประกอบ เป็นกรรมการ
- (๓๓) นายถวิล เปลียนศรี เป็นกรรมการ
- (๓๔) นายนาวิน คำเวียง เป็นกรรมการ
- (๓๕) นายนิยม เวชกามา เป็นกรรมการ

(๓๖) นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	เป็นกรรมาธิการ
(๓๗) นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	เป็นกรรมาธิการ
(๓๘) นางสาวประไพ ยิ่งยืน	เป็นกรรมาธิการ
(๓๙) นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ	เป็นกรรมาธิการ
(๔๐) นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์	เป็นกรรมาธิการ
(๔๑) นายวรภพ วิริยะโรจน์	เป็นกรรมาธิการ
(๔๒) พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	เป็นกรรมาธิการ
(๔๓) นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	เป็นกรรมาธิการ
(๔๔) พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	เป็นกรรมาธิการ
(๔๕) นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	เป็นกรรมาธิการ
(๔๖) นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล	เป็นกรรมาธิการ
(๔๗) นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	เป็นกรรมาธิการ
(๔๘) นายอภิวัชร บัวพันธ์	เป็นกรรมาธิการ
(๔๙) นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	เป็นกรรมาธิการ

ทั้งนี้ บทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ในชั้นการพิจารณาของรัฐสภา คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. จึงได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี มาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ฉบับนี้*

เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการฯ ต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เป็นเรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาในวาระที่สอง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เริ่มต้นด้วยชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง แล้วพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครึ่งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๐๘ ประกอบข้อ ๙๖ และข้อ ๙๗**

*โปรดดู ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในชั้นการพิจารณาของรัฐสภา เอกสารแนบหน้า (๖๓).

** ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๐๘ ข้อ ๙๖ และข้อ ๙๗ กำหนดว่า

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติในวาระที่สามเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙๘* ด้วยคะแนนเสียง ๕๑๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง โดยมีสมาชิกแสดงตนเพื่อลงมติจำนวน ๕๐๔ คน พร้อมทั้งเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

เมื่อร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายจากรัฐสภาแล้วนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๔๕** ได้กำหนดให้ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

“ข้อ ๑๐๘ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ และให้นำความในหมวด ๔ การเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

“ข้อ ๙๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราและให้สมาชิกรัฐสภาอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือผู้แปรญัตติที่มีการสงวนคำแปรญัตติ หรือกรรมการที่มีการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมรัฐสภาจะลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

“ข้อ ๙๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๙๖ จบร่างแล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกรัฐสภาอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าย่างขัดแย้งกันอยู่”.

* ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙๘ กำหนดว่า

“ข้อ ๙๘ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้รัฐสกาลงมติในวาระที่สามว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบโดยไม่มีกรณีอภิปราย

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่”.

** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๑๔๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป”

“มาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา ถ้าไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔๘ ให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว”.

ในการนี้ เลขาธิการรัฐสภา ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ไปยัง นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔* เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ไม่มีกรณีต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๘** แต่อย่างไร

อนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้ ดังนี้

๑. การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ควรคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนให้เข้าถึงสิทธิยิ่งขึ้น

๒. การถอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ร่วมเข้าชื่อนั้น ควรมีการกำหนดวิธีปฏิบัติไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือระเบียบที่ออกโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓. ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดให้มีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรา ๘ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

๔. เจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมาย ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกลไก

*โปรดดู หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๔๘๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เอกสารแนบหน้า (๗๕).

**รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๘ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๘ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติใดขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๘๑

(๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า

(๒) หากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ส่งความเห็นเช่นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่มิใช่กรณีตามวรรคสาม ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๑”.

สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อย่างสะดวกและเข้าถึงได้ง่าย

๕. เนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓๓ (๒) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง หากนายกรัฐมนตรีไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เสนอทราบ ซึ่งจากหลักการดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาว่า หากหลังจากสามสิบวันนายกรัฐมนตรียังไม่พิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจะไม่ทราบความคืบหน้าในการพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเดียวกันทั้งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงควรแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ วรรคสอง โดยกำหนดให้เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแล้ว หากไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินมายังประธานสภาทุก ๆ เก้าสิบวัน

ซึ่งในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว จึงมีหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๙๘๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เพื่อส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบ การพิจารณาดำเนินการต่อไป* ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗๖**

*โปรดดู หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๙๘๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. เอกสารแนบหน้า (๘๑).

**ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗๖ กำหนดว่า

“ข้อ ๗๖ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระองค์กรอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการฯ เพื่อให้รัฐสภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้รัฐสภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย

ในกรณีที่รัฐสภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้ประธานรัฐสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประธานรัฐสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ให้คณะรัฐมนตรี ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบว่าได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ และให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้ที่ประชุมรัฐสภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมรัฐสภา”.

ประกาศรัฐสภา

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์
๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
๓. นายกิตติกร โล่ห์สุนทร
๔. นายจเด็จ อินสว่าง
๕. นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร
๖. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๗. นายจตุรงค์ เสริมสุข
๘. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๙. นางชื่นสมน นีวาทวงษ์
๑๐. นายชูศักดิ์ แอกทอง
๑๑. นายเชิดชัย ตันศิริรินทร์
๑๒. นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ
๑๓. นายไชยวัฒนา ติณรัตน์
๑๔. นายณรงค์ รัตนานุกูล
๑๕. นายณัฏฐกร นามเมือง
๑๖. นางสาวณัฐฐา มัทธนา
๑๗. นายดิษฐ์ศักดิ์ คำประกอบ
๑๘. นายถวิล เปลี่ยนศรี
๑๙. นายนาวัน คำเวียง

๒๐. นายนิยม เวชกามา
๒๑. นายบุญดำรง ประเสริฐโสภากา
๒๒. นายปดิพัทธ์ สันติภาดา
๒๓. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
๒๔. นายประทวน สุทธิอำนวยเดช
๒๕. นางสาวประไพ ยิ่งยีน
๒๖. นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ
๒๗. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ
๒๘. นายพลเดช ปิ่นประทีป
๒๙. นางภัทรมน เพ็งส้ม
๓๐. นายรณเทพ อนุวัฒน์
๓๑. นายวรภาพ วิริยะโรจน์
๓๒. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล
๓๓. นายวิทยา แก้วภราดัย
๓๔. นายศักดิ์ดา ภารา
๓๕. นายศุภชัย ใจสมุทร
๓๖. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์
๓๗. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล
๓๘. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๓๙. พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข
๔๐. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม
๔๑. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
๔๒. นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล
๔๓. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
๔๔. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์

๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
 ๔๖. นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา
 ๔๗. นายอภิวัชร บัวพันธ์
 ๔๘. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ
 ๔๙. นายอำพล จินดาวัฒนะ
- จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ชวน หลีกภัย

ประธานรัฐสภา

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๒/๑๑๘๙

รัฐสภา

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ..... ๓๑๕๐/๒๕๖๔
วันที่..... ๑๖ ก.พ. ๖๕
เวลา..... ๑๕:๐๐ น.

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญจำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์	๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
๓. นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	๔. นายจเด็จ อินสว่าง
๕. นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร	๖. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๗. นายจตุรงค์ เสริมสุข	๘. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๙. นางชื่นสมน นีวาทวงศ์	๑๐. นายชูศักดิ์ แอกทอง
๑๑. นายเชิดชัย ตันศิริรินทร์	๑๒. นายเชิดศักดิ์ สันติวรวิทย์
๑๓. นายไชยวัฒนา ตินรัตน์	๑๔. นายณรงค์ รัตนานุกูล
๑๕. นายณัฏฐพร นามเมือง	๑๖. นางสาวณัฐฐา มัทธนา
๑๗. นายดิศทัต คำประกอบ	๑๘. นายถวิล เปลี่ยนศรี
๑๙. นายนาวัน คำเวียง	๒๐. นายนิยม เวชกามา
๒๑. นายบุญดำรง ประเสริฐโสภาก	๒๒. นายปดิพัทธ์ สันติภาดา
๒๓. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	๒๔. นายประทวน สุทธิอำนวยเดช
๒๕. นางสาวประไพ ยิ่งยืน	๒๖. นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ
๒๗. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ	๒๘. นายพลเดช ปิ่นประทีป
๒๙. นางภัทรมน เท็งส้ม	๓๐. นายรณเทพ อนุวัฒน์
๓๑. นายวรภพ วิริยะโรจน์	๓๒. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล
๓๓. นายวิทยา แก้วภราดัย	๓๔. นายศักดิ์ดา ภารา
๓๕. นายศุภชัย ใจสมุทร	๓๖. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์
๓๗. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	๓๘. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๓๙. พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	๔๐. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม
๔๑. นายสวัสดิ์ สมัครงศ์	๔๒. นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล
๔๓. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ	๔๔. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์
๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	๔๖. นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา
๔๗. นายอภิรักษ์ บัวพันธ์	๔๘. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ
๔๙. นายอำพล จินดาวัฒนะ	

/บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลตำรวจเอก

(ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการวิสามัญ

กลุ่มงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๓๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ consumer.sapa@gmail.com

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๑๗๕ / ๒๕๖๕
รับที่ ๑๖ / ก.พ. ๖๕ เวลา ๑๕.๐๕ น.
ส่งกลุ่มงาน พรม ๑ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑

สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๕๑ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๖ / ก.พ. ๖๕ เวลา ๑๖.๑๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ

รับที่ ๕๓ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๖ / ก.พ. ๖๕ เวลา ๑๕.๓๐ น.

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
รัฐสภา

กลุ่มงานคณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๒/ ๑๑๘๙

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกวิณนาถ ตาศีย์	๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์
๓. นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	๔. นายจเด็จ อินสว่าง
๕. นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร	๖. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ
๗. นายจตุรงค์ เสริมสุข	๘. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๙. นางชื่นสมุน นีวาทวงษ์	๑๐. นายชูศักดิ์ แยกทอง
๑๑. นายเชิดชัย ตันติศรีรินทร์	๑๒. นายเชิดศักดิ์ สันติวรฤทธิ
๑๓. นายไชยวัฒนา ตินรัตน์	๑๔. นายณรงค์ รัตนานุกูล
๑๕. นายณัฏฐพร นามเมือง	๑๖. นางสาวณัฐฐา มัทธนา
๑๗. นายติสทัต คำประกอบ	๑๘. นายถวิล เปลี่ยนศรี
๑๙. นายนาวิน คำเวียง	๒๐. นายนิยม เวชกามา
๒๑. นายบุญदारง ประเสริฐโสภาก	๒๒. นายปดิพัทธ์ สันติภาดา
๒๓. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	๒๔. นายประทวน สุทธิอำนาจเดช
๒๕. นางสาวประไพ ยิ่งยืน	๒๖. นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ
๒๗. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุทธิ	๒๘. นายพลเดช ปิ่นประทีป
๒๙. นางภัทรมน เพ็งส้ม	๓๐. นายรณเทพ อนุวัฒน์
๓๑. นายวรภพ วิริยะโรจน์	๓๒. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล
๓๓. นายวิทยา แก้วภราดัย	๓๔. นายศักดิ์ดา ภารา
๓๕. นายศุภชัย ใจสมุทร	๓๖. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์
๓๗. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	๓๘. นายสมศักดิ์ คุณเงิน
๓๙. พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	๔๐. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม
๔๑. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	๔๒. นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล
๔๓. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ	๔๔. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์
๔๕. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	๔๖. นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา
๔๗. นายอภิวัชร บัวพันธ์	๔๘. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ
๔๙. นายอำพล จินดาวัฒนะ	

/บัดนี้ ...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร

(ชัชวาลย์ สุขสมจิตร)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๓

กลุ่มงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๓๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ consumer.sapa@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษณะ จ้วงสินธุ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

นางสาวพิกุลรัตน์ หนูคง/ร่าง

นางสาวศิริพร ชูลี/พิมพ์

นายนพดล น้อยจ้อย/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวพิกุลรัตน์ หนูคง

นายคมสันต์ สุวรรณ

นายนิติกร กาญจนโอฬารศิริ

ครั้งที่ ๒ นายนพดล น้อยจ้อย

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
รัฐสภา

ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสมศักดิ์ คุณเงิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายศุภชัย ใจสมุทร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพลเดช ปิ่นประทีป	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
(๘) นายสุชุมพงศ์ โง่นคำ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๙) นายจเด็จ อินสว่าง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๐) นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๑) นายณัชปกร นามเมือง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๒) นายวิทยา แก้วภราดัย	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๓) นางภัทรมน เพ็งสัมพันธ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๔) นายชูศักดิ์ แอกทอง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๕) นายจรูญพงศ์ พันธุ์ศรีนคร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๖) นายอำพล จินดาวัฒนะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๗) นายประทวน สุทธิอำนาจเดชะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๘) นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๙) นายรณเทพ อนุวัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สี่
(๒๐) นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๒๑) นางสาวณัฏฐา มหัทธนา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่หก
(๒๒) ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๒๓) นายดำรง ประเสริฐโสภณ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๒๔) นายศักดิ์ดา ภารา	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวพิกุลรัตน์ หนูคง วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานกรรมาธิการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗๐

๓. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นายศรศักดิ์ ตันตวิวิทย์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

(๒) นางสาวอรุณา วิริยะธนาคุณวิงษ์

นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติการ

๔. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๑ คน คือ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

๕. ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

คณะกรรมาธิการวิสามัญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้สั่งให้สภาผู้แทนราษฎร
ตามหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๐๖๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมาย พ.ศ. มาใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญครบถ้วนตามบทบัญญัติ
รัฐธรรมนูญแล้ว

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์ นายนิยม เวชกามา นางสาวประไพ ยิ่งยืน และนายสมศักดิ์ คุณเงิน (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้
“มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อยู่ในวันที่เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ หรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี และผู้มิได้เป็นบุคคลที่ส่งท้ายมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง”

มาตรา ๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายวรภพ วิริยะโรจน์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความใน มาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับเป็นผู้รับและรวบรวม หลักฐานการร่วมเข้าชื่อไม่ต่างที่เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ วรรคสี่หาก ถ้าพ้นที่ส่งสองปีนับแต่ วันที่ได้รับคำร้องขอ ยังมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการให้มีผู้ร่วมเข้าชื่อให้ครบ ตามจำนวนดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบ จำนวน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยุติการดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๑๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นางภัทรมน เพ็งสั้ม (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม นายนิยม เวชกามา นางสาวประไพ ยิ่งยืน และนายสมศักดิ์ คุณเงิน (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงความในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ ไว้ตามร่างเดิม
นายณัชปกร นามเมือง และนายวรภพ วิริยะโรจน์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๒ วรรคสี่ เป็นดังนี้

(๕)

(๒) หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงชื่อไม่ให้ลงชื่อ หรือถอนชื่อ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย	ผู้แปรญัตติขอสงวน
มาตรา ๑๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	คณะกรรมการการตัดออก
มาตรา ๒๐	ไม่มีการแก้ไข

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติคำปรารภ และพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณา ดังนี้

(๑) การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ควรคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนให้เข้าถึงสิทธิยิ่งขึ้น

(๒) การถอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ร่วมเข้าชื่อนั้น ควรมีการกำหนดวิธีปฏิบัติไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือระเบียบที่ออกโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดให้มีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรา ๘ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

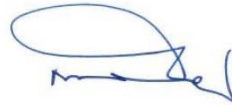
(๔) เจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมาย ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกลไกสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อย่างสะดวกและเข้าถึงได้ง่าย

(๕) เนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓๓ (๒) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง หากนายกรัฐมนตรีไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เสนอทราบ ซึ่งจากหลักการดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาว่า หากหลังจากสามสิบวันนายกรัฐมนตรียังไม่พิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจะไม่ทราบความคืบหน้าในการพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเดียวกันทั้งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๖)

จึงควรแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ วรรคสอง โดยกำหนดให้เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแล้ว หากไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินมายังประธานสภาทุก ๆ เก้าสิบวัน

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ สิริโรจน์)
เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

(๖๘)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

หลักการ
ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีบทบัญญัติ บางประการไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังขาดกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำ และเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า
หนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๖ การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้
ให้กระทำได้เฉพาะที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
แบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด
และต้องประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติและเอกสารตามมาตรา ๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดจะเป็น
ผู้ดำเนินการจัดทำเองก็ได้ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนมีสิทธิจะเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่ประสงค์จะเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร/สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ให้ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด
โดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งเอกสาร
ตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้ร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าว
ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะขยายให้เป็นกรณีไปก็ได้ แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกิน
เก้าสิบวัน

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นคนใดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่กี่ตาม
ถ้ารวมกันได้ไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและประสงค์จะให้เป็นผู้เชิญชวนตามวรรคสาม ให้มีที่ร่างเสนอร่าง
พระราชบัญญัติที่ร่างพระราชบัญญัตินี้/มีชื่อและเอกสารที่ร่างตามตามมาตรา ๖ วรรคสอง แล้วให้ผู้มีสิทธิเชิญชวน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาร่วมเข้าพร้อมทั้งเอกสารที่แสดงรายชื่อให้ต่อสภาผู้แทนราษฎร/สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์/สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ดังกล่าว เลขประจำตัวประชาชนของแต่ละคน พร้อมลงลายมือชื่อผู้เสนอทุกคน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
เพื่อพิจารณา

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหา
มีเนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้บุคคลตามวรรคหนึ่งทราบ
เพื่อดำเนินการตามวรรคสามต่อไป หากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้
ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งเรื่องคืน ทั้งนี้ ให้แจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ได้รับเอกสารตามวรรคหนึ่งครบถ้วน

ถ้าในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อถอนการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อที่ถูกรัฐสภาหรือตายภายหลังจากที่ได้ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๑ แล้ว หรือผู้ร่วมเข้าชื่อที่ถูกรัฐสภาได้ร่วมเข้าชื่อแล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

มาตรา ๑๓ ก่อนประธานสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนั้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอรัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไป เพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปมิได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป ผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๕ การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อร้องขอตามมาตรา ๗ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบคน

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอต่อประธานรัฐสภา และหน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภา

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๐ ต้องยังมีจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคน

(๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้เสนอได้ไม่เกินสิบคน

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๘๗๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๐๖๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา นั้น

ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงเรียนยืนยันมติของรัฐสภามาพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายตามความในมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการรัฐสภา

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

มาตรา ๖ การเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อรัฐสภาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้เฉพาะที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ แบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และต้องประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- (๓) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- (๔) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติและเอกสารตามมาตรา ๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใด จะเป็นผู้ดำเนินการจัดทำเองก็ได้ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนจะเข้าชื่อร้องขอให้สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งเอกสาร ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะขยายให้เป็นกรณีไปก็ได้ แต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ขยายแล้วต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นคนละตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่ก็ตาม ถ้ารวมกันได้ไม่น้อยกว่ายี่สิบคนและประสงค์จะเป็นผู้เชิญชวนตามวรรคสาม ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติ และเอกสารตามมาตรา ๖ พร้อมทั้งเอกสารที่แสดงรายชื่อของบุคคลดังกล่าว เลขประจำตัวประชาชน ของแต่ละคน พร้อมลงลายมือชื่อผู้เสนอทุกคน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มีเนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้บุคคลตามวรรคหนึ่งทราบ เพื่อดำเนินการตามวรรคสามต่อไป หากเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งส่งเรื่องคืน ทั้งนี้ ให้แจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ได้รับเอกสารตามวรรคหนึ่งครบถ้วน

ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ดำเนินการต่อไปได้ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ที่เข้าชื่อร่วมกันตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้เชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นได้

การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อตามวรรคสามจะกระทำเป็นหนังสือหรือ เชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ผู้ซึ่งร่วมเข้าชื่อนั้นสามารถเข้าถึงเอกสารตาม มาตรา ๖ วรรคสอง ได้ด้วย

การร่วมเข้าชื่อต้องมีหลักฐานแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อ และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจเข้าร่วมในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ และส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชิญชวนกำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามวรรคสี่

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้เชิญชวนตามวรรคสามอาจร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามความประสงค์ โดยต้องเผยแพร่การเชิญชวนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และเมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักฐานการร่วมเข้าชื่อในการเสนอร่างพระราชบัญญัติครบหนึ่งหมื่นคนแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวให้กระทำได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

ในการดำเนินการตามวรรคหก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจร้องขอให้สถาบันพระปกเกล้าให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคสอง และวรรคหก ให้เป็นไปตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

มาตรา ๙ ในระหว่างการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้มีการแก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ วรรคหก ถ้าพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ยังมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแจ้งให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการให้มีผู้ร่วมเข้าชื่อให้ครบตามจำนวนดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ยังได้ผู้เข้าชื่อไม่ครบจำนวน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เชิญชวนซึ่งเป็นผู้ร้องขอทราบ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้เชิญชวนอย่างน้อยหนึ่งคนทำหนังสือนำส่งร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยเอกสารตามมาตรา ๖ วรรคสอง หลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ และรายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนแต่ไม่เกินสามสิบคนที่ให้เป็นผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๘ วรรคหก การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้โดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ แต่ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของการเข้าชื่อแทนหลักฐานดังกล่าว

มาตรา ๑๒ เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่ามีหลักการและเอกสารหลักครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีหลักการ

หรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดต่อไป ถ้าเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนและเมื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามวิธีการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนดโดยความเห็นชอบของประธานรัฐสภา

ถ้าผู้เชิญชวนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรยุติการดำเนินการและส่งเรื่องคืนให้ผู้เชิญชวน

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๑ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง

ในกรณีที่มีการตรวจพบว่ามีปลอมลายมือชื่อ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อครบจำนวน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ร่วมเข้าชื่อถอนการเข้าชื่อหรือตายภายหลังจากที่ได้ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ถือว่า การเข้าชื่อของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่

มาตรา ๑๓ ก่อนประธานสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนั้นอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอรัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๔ บรรดาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้และต้องตกไป เพราะเหตุอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ถ้าภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังจากเลือกตั้งทั่วไป ผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๑ ยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป ให้ถือว่าเป็นการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ และให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๕ การเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าชื่อร้องขอตามมาตรา ๗ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบคน

(๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้เสนอต่อประธานรัฐสภาและหน้าที่และอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภา

(๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๐ ยังมีจำนวนไม่ถึงห้าหมื่นคน

(๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับรายชื่อของผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้เสนอได้ไม่เกินสิบคน

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่ง

มาตรา ๑๘ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ให้ประธานรัฐสภารักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....
ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

(นางสินี สัมมิ)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๑๔/๕๓๗๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ ในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงขอส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ให้คณะรัฐมนตรีทราบ หากคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อประธานรัฐสภาจะได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗๖

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการรัฐสภา

สำนักการประชุม

โทร ๐ ๒๖๓๒ ๕๗๐๐ ต่อ ๗๕๐๐

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
ของรัฐสภา

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ
คำปรารภ และพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า มีข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการการ
วิสามัญเพื่อให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณา ดังนี้

(๑) การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าซื้อเพื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้
ควรคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของประชาชนและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนให้เข้าถึงสิทธิยิ่งขึ้น

(๒) การถอนการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของผู้ร่วมเข้าซื้อนั้น ควรมีการกำหนดวิธีปฏิบัติ
ไว้ในข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือระเบียบที่ออกโดยประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิด
ความชัดเจนในการปฏิบัติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัด
ให้มีระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรา ๘ ให้แล้วเสร็จภายใน
สองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

(๔) เจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชน
มีส่วนร่วมในการเสนอกฎหมาย ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการ
ดำเนินการตามบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกลไกสนับสนุน
และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
ได้อย่างสะดวกและเข้าถึงได้ง่าย

(๕) เนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ กำหนดว่า
ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ตามมาตรา ๑๓๓ (๒) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภา
ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรอง หากนายกรัฐมนตรีไม่พิจารณา
ให้คำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ผู้เสนอทราบ ซึ่งจากหลักการ
ดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาว่า หากหลังจากสามสิบวันนายกรัฐมนตรียังไม่พิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติจะไม่ทราบความคืบหน้าในการพิจารณาให้คำรับรอง
ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี ดังนั้น เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเดียวกัน
ทั้งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จึงควรแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๔ วรรคสอง โดยกำหนดให้เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแล้ว หากไม่พิจารณาให้คำรับรองภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับ ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินมายังประธานสภาทุก ๆ เก้าสัปดาห์

ถูกต้องตามมติของรัฐสภา

(นางสินี สัมมี)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร